

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς τον κ. Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

ΘΕΜΑ: «Σχετικά με την υποβάθμιση των ολιγοθέσιων σχολείων της Ρόδου»

Η Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης του ΣΥΡΙΖΑ – Προοδευτική Συμμαχία και Αναπληρώτρια Τομεάρχης Παιδείας, αρμόδια για την Ειδική Αγωγή, Ουρανία (Ράνια) Θρασκιά καταθέτει προς τον κ. Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού ως Αναφορά το Υπόμνημα Διαμαρτυρίας οκτώ Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων χωριών της Ρόδου σχετικά με την υποβάθμιση των ολιγοθέσιων σχολείων του νησιού.

Πιο συγκεκριμένα, στο Υπόμνημα περιγράφονται τα σοβαρά προβλήματα των ολιγοθέσιων σχολείων, με κυριότερη την έλλειψη εκπαιδευτικού προσωπικού και ειδικοτήτων, αλλά και οι δυσκολίες που καθημερινά αυτά αντιμετωπίζουν (μεταξύ άλλων οι ανάποδοι κύκλοι μαθημάτων, ο φόρτος εργασίας των εκπαιδευτικών, το άγχος ολοκλήρωσης της ύλης, το διπλό έργο των προϊσταμένων των σχολικών αυτών μονάδων, η μεγάλη κατάτμηση του διδακτικού χρόνου, κ.ά.). Οι αποφάσεις του Υπουργείου Παιδείας για συγχωνεύσεις, υποβαθμίσεις και καταργήσεις σχολικών μονάδων, όπως ειδικότερα αναφέρεται στο Υπόμνημα, πλήττουν περεταίρω τα ολιγοθέσια σχολεία, υπονομεύουν την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης, αλλά και ενισχύουν την εκπαιδευτική ανισότητα μεταξύ των σχολείων της χώρας.

Κατόπιν τούτων, οι εν λόγω Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων ζητούν από τον αρμόδιο Υπουργό να μεριμνήσει για τη διατήρηση των ολιγοθέσιων σχολείων, την τοποθέτηση ειδικοτήτων, Ε.Δ.Ε.Α.Υ, και εκπαιδευτικών Τμημάτων Ένταξης (όπου δεν υπάρχουν), καθώς και να λάβει άμεσα μέτρα για την αναβάθμισή τους.

Επειδή η Πολιτεία οφείλει να διασφαλίσει την ισότιμη και απρόσκοπτη πρόσβαση όλων των μαθητών σε δημόσια, δωρεάν και ποιοτική εκπαίδευση.

Επειδή τα ολιγοθέσια σχολεία είναι ζωτικής σημασίας για την εκπαιδευτική και κοινωνική ανάπτυξη των μικρών κοινοτήτων και η υποβάθμισή τους παραβιάζει τις αρχές της ισονομίας και της ισοπολιτείας.

Επειδή, τα σοβαρά προβλήματα και οι ελλείψεις στην παιδεία υποβαθμίζουν το βιοτικό επίπεδο των νησιωτών και οδηγούν τα νησιά μας σε ερημοποίηση.

Επειδή θα πρέπει να λαμβάνεται πάντα υπόψη η νησιωτικότητα και ιδιαιτερότητα των σχολικών μονάδων, στο πλαίσιο της φροντίδας για τις δυσπρόσιτες, παραμεθόριες περιοχές όπως αναφέρεται άλλωστε και στο Σύνταγμα.

Επισυνάπτεται το Υπόμνημα και παρακαλείσθε για την απάντηση και τις ενέργειές σας.

Αθήνα, 12/07/2024

Η καταθέτουσα Βουλευτής

Θρασκιά Ουρανία (Ράνια)

Θέμα: Υπόμνημα Διαμαρτυρίας για την Υποβάθμιση των Ολιγοθέσιων Σχολείων Ρόδου

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ Παιδείας και Θρησκευμάτων ,

Η επιστολή αυτή που θα διαβάσετε δεν αποτελεί καινοτομία. Με την παρούσα επιθυμούμε να εκφράσουμε την έντονη διαμαρτυρία μας για την υποβάθμιση των ολιγοθέσιων σχολείων, η οποία επηρεάζει αρνητικά τις μικρές κοινότητες και παραβιάζει τις αρχές της ισονομίας και της ισοπολιτείας. Τα ολιγοθέσια σχολεία, παρότι είναι ζωτικής σημασίας για την εκπαιδευτική και κοινωνική ανάπτυξη των μικρών κοινοτήτων, συνεχώς υποβαθμίζονται λόγω έλλειψης εκπαιδευτικού προσωπικού και ειδικοτήτων, κάτι που τα καθιστά μειονεκτικά σε σχέση με τα πολυθέσια σχολεία.

Η απόφαση του Υπουργείου για την υποβάθμιση των ολιγοθέσιων σχολείων αποτελεί μια συνέχεια προηγούμενων ετών. Το 2012 οι μαζικές κινητοποιήσεις με τη συμμετοχή παιδιών, γονέων και εκπαιδευτικών ακύρωσαν τα σχέδια του Υπουργείου για συγχωνεύσεις και υποβαθμίσεις των σχολείων. Σήμερα αντιμετωπίζουμε πάλι τις ίδιες αποφάσεις που μας καλούν να δράσουμε ενάντια σε αυτόν τον σχεδιασμό, καθώς αυτή η πολιτική όχι μόνο υπονομεύει την ποιότητα της εκπαίδευσης που προσφέρεται, αλλά και ενισχύει την εκπαιδευτική ανισότητα μεταξύ των σχολείων της χώρας μας.

Στη χώρα μας υπάρχουν σχολεία πολλών ταχυτήτων, καθώς πέρα από το διαχωρισμό Δημόσιου και Ιδιωτικού Σχολείου, υπάρχει διαχωρισμός πολυθέσιων και ολιγοθέσιων σχολείων, και τώρα ιδιαίτερα, σχολείων με απαξιωμένο (λόγω έλλειψης ειδικοτήτων) ολοήμερο και σχολεία με αναμορφωμένο ολοήμερο πρόγραμμα.

Δεν αποτελεί διάκριση άνευ λόγου και αιτίας (πέρα φυσικά από την οικονομική) το γεγονός ότι υπάρχουν σχολεία που δεν είδαν ούτε θα δουν τη γυμνάστρια ή το γυμναστή στην αυλή του σχολείου τους και που μαζί με τους γονείς και τους δασκάλους αγωνιούν για την επόμενη υποβάθμισή τους. Αν ως γονιός αποφασίσεις να μη στείλεις το παιδί σου φροντιστήριο για να μάθει Αγγλικά ή μια δεύτερη γλώσσα, δεν έχεις την επιλογή, γιατί στο σχολείο σου δεν υπάρχει αυτή η ειδικότητα. Αν το παιδί θέλει να αθλείται και να συμμετέχει σε σχολικούς αγώνες, δεν μπορεί, γιατί στο σχολείο του δεν υπάρχει αυτή η ειδικότητα. Γιατί να εξαιρούνται αυτά τα παιδιά; Δεν υπάρχει μια ξεκάθαρα αντιδημοκρατική διάκριση; Όταν μάλιστα υπάρχουν σχολεία με ειδικότητες όχι μόνο Γυμναστών και Αγγλικής ή Γερμανικής Γλώσσας αλλά και Πληροφορικής, Μουσικής, Θεατρικής Αγωγής και Καλλιτεχνικών; Φαίνεται πως τα παιδιά μας είναι ενός κατώτερου θεού, της μικρής κοινότητας, του ολιγοθέσιου σχολείου, και μαζί οι γονείς οι οποίοι θα αναγκαστούμε –αυτός είναι άλλωστε ο στόχος του Υπουργείου– να μεταφέρουμε τα παιδιά σε άλλη σχολική μονάδα διευκολύνοντας το κράτος σε αυτό το παιχνίδι των συγχωνεύσεων, υποβαθμίσεων και καταργήσεων των σχολικών μονάδων.

Οι δυσκολίες σε ένα ολιγοθέσιο σχολείο είναι αρκετές, όπως οι ανάποδοι κύκλοι μαθημάτων, ο φόρτος εργασίας των εκπαιδευτικών, το άγχος ολοκλήρωσης της ύλης, το διπλό έργο των προϊσταμένων των σχολικών αυτών μονάδων (διεύθυνση και διδακτική), η έλλειψη ειδικοτήτων, η συνδιδασκαλία και η μεγάλη κατάτμηση του διδακτικού χρόνου. Και αυτές οι

προκλήσεις θα επιδεινωθούν αν προχωρήσετε σε περαιτέρω υποβάθμιση τους. Οι δάσκαλοι σε διθέσια σχολεία αναγκάζονται να διδάσκουν περισσότερα από ένα μαθήματα και τάξεις, γεγονός που περιορίζει τον χρόνο και την προσοχή που μπορούν να αφιερώσουν σε κάθε μαθητή. Η μείωση του αριθμού των δασκάλων δυσχεραίνει την εξατομικευμένη διδασκαλία και την προσαρμογή του προγράμματος στις ανάγκες των παιδιών. Γενικά θα δημιουργηθούν σοβαρές δυσκολίες στην καθημερινότητα της σχολικής τάξης, στη διδακτική, στην αντιμετώπιση των μαθησιακών δυσκολιών –που όπως γνωρίζουμε αυξάνονται διαρκώς– την έλλειψη χρόνου εκ μέρους των εκπαιδευτικών για την κάλυψη της διδακτέας ύλης –ιδιαίτερα όταν τα παιδιά διδάσκονται τον αντίστροφο κύκλο μαθημάτων– αλλά και του χρόνου για εκπαιδευτικές δράσεις εντός και εκτός σχολείου.

Θεωρούμε ότι το ολιγοθέσιο σχολείο μπορεί να προσφέρει πολλαπλά στις μικρές κοινότητες λειτουργώντας αποκεντρικά, υποστηρίζοντας το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον της μικρής κοινότητας, δημιουργώντας ένα πυρήνα πολιτισμού μέσα από ποικίλες δράσεις, και συνεπώς η υποβάθμισή ή η κατάργησή του ως συνέπεια των αναπόφευκτων διαρροών αποτελεί ένα ιδιαίτερα αρνητικό επακόλουθο στην κοινότητα, τον κοινωνικό ιστό, την εκπαίδευση και τον πολιτισμό των μικρών χωριών. Άλλωστε οι τοπικοί φορείς, οι κοινότητες και οι γονείς μέχρι σήμερα αγαπούν και στηρίζουν έμπρακτα τα μικρά σχολεία, επιδεικνύοντας την αφοσίωσή τους και την επιθυμία τους να τα διατηρήσουν ζωντανά.

Σας καλούμε να λάβετε άμεσα μέτρα για την αναβάθμιση των ολιγοθέσιων σχολείων, εξασφαλίζοντας την ισότιμη πρόσβαση όλων των μαθητών σε ποιοτική εκπαίδευση και υποστηρίζοντας την ανάπτυξη των μικρών κοινοτήτων. Απαιτούμε τη διατήρηση των ολιγοθέσιων σχολείων, την τοποθέτηση ειδικοτήτων, Ε.Δ.Ε.Α.Υ, και εκπαιδευτικών Τμημάτων Ένταξης (όπου δεν υπάρχουν).

Θα πρέπει να ληφθεί φυσικά υπόψη η νησιωτικότητα και ιδιαιτερότητα των σχολικών μονάδων, στο πλαίσιο της φροντίδας για τις δυσπρόσιτες, παραμεθόριες περιοχές όπως αναφέρεται άλλωστε στο Σύνταγμα, όπου επισημαίνεται η εξής υποχρέωση του νομοθέτη: «Ο κοινός νομοθέτης και η Διοίκηση, όταν δρουν κανονιστικά, υποχρεούνται να λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες των νησιωτικών και ορεινών περιοχών, μεριμνώντας για την ανάπτυξή τους». Κατά τη χάραξη, δηλαδή, οποιασδήποτε πολιτικής για τα νησιά θα πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψιν η ιδιαιτερότητά τους. Επιπλέον, με το κεφάλαιο Ζ «Ζητήματα Νησιωτικής Πολιτικής» (άρθρα 32-34) του νόμου 4150/2013 ρυθμίζονται θέματα που άπτονται της εφαρμογής της αρχής της νησιωτικότητας. Η αρχή της νησιωτικότητας μπορεί να εφαρμοστεί σε πολλούς τομείς, όπως: η αναβάθμιση της εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες της.

Τα δικαιώματα των μαθητών για ίση πρόσβαση στην εκπαίδευση και η υποχρέωση της χώρας να παρέχει ποιοτική εκπαίδευση σε όλα τα παιδιά είναι θεμελιώδεις αρχές. Το κράτος έχει την ευθύνη να υποστηρίξει τα σχολεία όλων των τύπων και να εξασφαλίζει την ισοτιμία στην εκπαίδευση, διασφαλίζοντας ότι κάθε μαθητής έχει τις ίδιες ευκαιρίες για μάθηση και ανάπτυξη.

Με εκτίμηση,

Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Αρχίπολης,

Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Δαματριάς,
Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Διμουλιάς,
Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Θεολόγου,
Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Καλαβαρδών,
Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Μαλώνας,
Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Φανών,
Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Ψίνθου